

Wymagania edukacyjne z historii
Klasa VIII

Temat lekcji	Zagadnienia, materiały nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Napaść na Polskę	1. Niemieckie przygotowania do wojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuch wojny 4. Przebieg walk 5. Napaść sowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojny obronnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (<i>Blitzkrieg</i>) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postaci: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina – wymienia etapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – identyfikuje postaci: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydz-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na ma-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) – identyfikuje postaci: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (<i>Einsatzgruppen</i>) – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939), – identyfikuje postaci: Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, Tadeusza Kutrzeby – porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny – przedstawia stosunek sił ZSRS,	Uczeń: – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

			<p>pie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej</p> <p>– charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski</p> <p>– opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy</p> <p>– przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców w czasie wojny obronnej Polski</p>	<p>– wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi</p> <p>– przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r.</p> <p>– omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow</p>	Niemiec i Polski	
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna zimowa 2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawskie 3. Agresja niemiecka na Europę Zachodnią 4. Klęska Francji 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja</p> <p>– zna daty: ataku III Rzeszy na Francję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: linia Maginota</p> <p>– zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (6</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy</p> <p>– zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Komitet Wolnej Francji, linia Mannerheima</p> <p>– zna datę: ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r.</p>

	<p>5. Bitwa o Anglię</p> <p>6. Wojna na Bałkanach</p>	<p>– wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.</p>	<p>IV 1941)</p> <p>– identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a</p> <p>– wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.</p> <p>– przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941</p> <p>– przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941</p> <p>– wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r.</p>	<p>1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940),</p> <p>– przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941</p> <p>– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941</p> <p>– opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie</p>	<p>– identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina</p> <p>– omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r.</p>	
<p>TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii?</p>	<p>1. Jak pokonać flotę brytyjską?</p> <p>2. Bitwa o Anglię</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: bitwy o Anglię (VII–X 1940)</p> <p>– identyfikuje po-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja „Lew</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: największego nalotu niemieckiego na</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką</p>

	3. Pierwsza porażka Hitlera	<p>stacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla</p> <p>– wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię</p>	<p>morski”, Enigma</p> <p>– wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami</p> <p>– przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii</p>	<p>Wielką Brytanię (15 IX 1940), nalotu na Coventry (14 XI 1940)</p> <p>– identyfikuje postacie Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygałskiego</p> <p>– omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię</p> <p>– wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię</p>	<p>i brytyjskich w czasie wojny o Anglię</p>	<p>Brytanię</p>
3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowania do wojny 2. Atak niemiecki na ZSRS 3. Wielka Wojna Ojczyźniana 4. Stosunek ludności ZSRS do okupanta 5. Walki o Leningrad i Stalingrad 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Barbarossa”</p> <p>– zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– omawia przełomowe znaczenie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana</p> <p>– zna datę: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941)</p> <p>– identyfikuje postać: Gieorgija Żukowa</p> <p>– wskazuje na ma-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu, <i>Lend-Lease Act</i></p> <p>– zna datę: blokady Leningradu (1941–1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Friedricha von Paulusa</p> <p>– przedstawia</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS</p> <p>– przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i okoliczności</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej</p>

		bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej	<p>pie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki – przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej – wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r. 	<p>przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców – przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich 	zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS	
4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych 2. Ruch oporu w okupowanej Europie 3. Polityka niemiecka wobec Żydów 4. Holokaust 5. Postawy wo- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny – przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady – zna datę: powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy – zna datę: konfencji w Wannsee 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Babi Jar, Ponary, czetnicy – zna datę: wybuchu antyniemieckiego powstania w Paryżu (VIII 1942) – identyfikuje postacie: Josipa Broz-Tity, Raoula 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy wobec Holokaustu

	bec Holokau- stu		<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej – wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc Żydom – omawia bilans Holokaustu 	(I 1942) <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów 	Wallenberga, Henryka Sławika, <ul style="list-style-type: none"> – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców 	
5. Wojna poza Europą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: bitwa o Atlantyk – zna daty: ataku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech, wilcze sta- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Torch” – zna datę: nalo- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny

	<p>Japonii do wojny</p> <p>4. Ofensywa japońska w Azji</p>	<p>Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942)</p> <p>– identyfikuje postać: Franklina Delano Roosevelta</p> <p>– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne</p>	<p>da, konwój, Enigma</p> <p>– zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943)</p> <p>– identyfikuje postać: Erwina Rommła</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie</p> <p>– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej</p>	<p>– zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera</p> <p>– przedstawia przebieg walk w Afryce</p> <p>– charakteryzuje ekspansję japońską w Azji</p> <p>– omawia działania wojenne na morzach i oceanach</p>	<p>tów na Malte (1940–1942)</p> <p>– wskazuje na mapie obszary opalone przez Japończyków do końca 1942 r.</p> <p>– przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na Oceanie Atlantyckim</p>	
6. Droga do zwycięstwa	<p>1. Początek Wielkiej Koalicji</p> <p>2. Bitwa na łuku Kurskim i jej następstwa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Karta atlantycka</i>, Wielka Koalicja, Wielka Trójka</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: konferencja w Teheranie, operacja „Overlord”</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i>, konferencja w Casablance,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Bagration”</p> <p>– identyfikuje postać: Clausa von</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w <i>Karcie atlantycznej</i> przez przy-</p>

	<p>3. Walki na Sycylii i we Włoszech</p> <p>4. Konferencja w Teheranie</p> <p>5. Otwarcie drugiego frontu w Europie</p>	<p>– zna datę: podpisanie <i>Karty atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.)</p> <p>– identyfikuje postaci: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla</p> <p>– wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji</p>	<p>– zna daty: bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944)</p> <p>– przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944</p>	<p>operacja „Market Garden”, linia Gustawa</p> <p>– zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944)</p> <p>– identyfikuje postaci: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka</p> <p>– przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej</p> <p>– przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji w Casablance</p> <p>– opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944</p>	<p>Stauffenberga</p> <p>– przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p>	<p>wódców USA i Wielkiej Brytanii</p>
Koniec II wojny	1. Ład jałtański	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	– ocenia założenia

światowej	<p>2. Koniec wojny w Europie</p> <p>3. Walki na Dalekim Wschodzie</p> <p>4. Kapitulacja Japonii</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: ład jałtański</p> <p>– zna daty: konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla</p> <p>– przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze</p> <p>– zna daty: operacji berlińskiej (IV 1945), zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)</p> <p>– przedstawia wielkie operacje strategiczne na froncie wschodnim i zachodnim</p> <p>– omawia okoliczności kapitulacji Japonii</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków”</p> <p>– zna daty: bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945),</p> <p>– identyfikuje postać: Douglasa MacArthura</p> <p>– charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944-1945</p> <p>– omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki</p>	<p>– zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944),</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy</p>	<p>ładu jałtańskiego</p> <p>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii</p>
-----------	---	---	---	---	---	---

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I

ROZDZIAŁ II: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

1. Dwie okupacje	<p>1. Podział ziem polskich</p> <p>2. Okupacja nie-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: ope-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– porównuje i ocenia okupacyjną</p>
------------------	---	---	---	---	---	--

	<p>miecka</p> <p>3. Terror hitlerowski</p> <p>4. Okupacja sowiecka</p> <p>5. Deportacje w głąb ZSRS</p>	<p>Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja</p> <p>– wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką</p> <p>– charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej</p>	<p>traktat o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB</p> <p>– zna daty: podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940)</p> <p>– wskazuje na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS</p> <p>– podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego</p> <p>– wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując polską inteligencję</p> <p>– omawia okolicz-</p>	<p>volksdeutsch, „gadziniówka”, Akcja Specjalna „Kra-ków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja</p> <p>– zna daty: Akcji Specjalnej „Kra-ków” (XI 1939), paszportyzacji (1940)</p> <p>– identyfikuje postać: Hansa Franka</p> <p>– przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie</p> <p>– charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy</p>	<p>racja „Tannenberg”</p> <p>– zna daty: wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941)</p> <p>– przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją</p> <p>– przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS</p>	<p>politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa</p>
--	---	--	---	---	---	--

			ności i przebieg zbrodni katyńskiej			
2. Władze polskie na uchodźstwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. Armia Polska w ZSRS 4. Sprawa katyńska 5. Śmierć Sikorskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rząd emigracyjny – identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (30 VII 1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (25 IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943) – identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka – omawia posta- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942) – identyfikuje postać: Kazimierza Sosnkowskiego – przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komuni- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej

			<p>nowienia układu Sikorski–Majski – przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie</p>	stycznych		
3. Polskie Państwo Podziemne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność ZWZ-AK 4. Polityczne podziały polskiego podziemia 5. Polskie Państwo Podziemne 	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK) – zna datę: powstania AK (14 II 1942) – identyfikuje postaci: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór – wymienia sfery</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu RP na Kraj, Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja – zna datę: powstania Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940) – identyfikuje po-</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Keddyw, akcja scaleniowa – zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939) – identyfikuje postaci: Henryka Dobrzańskiego,</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – zna daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II</p>	

		<p>działalności Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa</p>	<p>stacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Jana Bytnara ps. Rudy</p> <p>– wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki</p> <p>– przedstawia strukturę Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj</p>	<p>Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego</p> <p>– omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa</p> <p>– wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK</p> <p>– charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji</p> <p>– przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj</p>	<p>1944)</p> <p>– identyfikuje postaci: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Cyryła Ratajskiego, Franza Kutschery</p> <p>– charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala</p> <p>– omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją</p>	
<p>TSW – Zbrojne akcje polskiego ruchu oporu</p>	<p>1. Akcja pod Arsenalem</p> <p>2. Akcja „Główki”</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: akcja pod Arsenalem</p> <p>– zna datę: akcji pod Arsenalem (III 1943)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: zamach na F. Kutschere, sabotaż, dywersja, Kedyw</p> <p>– zna datę: zama-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki”</p> <p>– identyfikuje po-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Jana Bytnara ps. Rudy – przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenałem 	<ul style="list-style-type: none"> chu na Franza Kutschere (II 1944) – identyfikuje postacie: Tadeusza Zawadzkiego ps. Zośka, Franza Kutschery – przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutschere – wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenałem 	<ul style="list-style-type: none"> stać: Emila Fieldorfa ps. Nil – przedstawia metody działalności Kedywu – omawia przebieg akcji pod Arsenałem 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przebieg zamachu na F. Kutschere 	
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niemiecki terror 2. Postawa Polaków wobec okupacji 3. Zagłada polskich Żydów 4. Powstanie w getcie warszawskim 5. Polacy wobec Holokaustu 6. Rzeź wołyńska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska – zna daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – zna daty: decyzji o przeprowadze- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944) – identyfikuje postać: Stepana Bandery – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holo- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów – ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu

			<p>wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów – przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód – wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą 	<p>niem Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki – charakteryzuje warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich 	<p>kaustu</p>	
5. Plan „Burza” i	1. Plan „Burza” i	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

powstanie warszawskie	<p>jego przebieg</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch powstania 4. Walki powstańcze 5. Upadek i skutki powstania 	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W”</p> <p>– zna czas trwania powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944)</p> <p>– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Burza”, zrzuty</p> <p>– zna daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Leopolda Okulickiego</p> <p>– przedstawia założenia planu „Burza”</p> <p>– charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama”</p> <p>– zna daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944)</p> <p>– identyfikuje postać: Antoniego Chruściela ps. Monter</p> <p>– opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich</p> <p>– przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania</p> <p>– omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego</p>	<p>– identyfikuje postać: Ericha von dem Bacha-Zelewskiego</p> <p>– omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie</p>	<p>– ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną</p> <p>– ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego</p>
6. Polacy w koalicji anty-	1. Armia Polska we Francji	Uczeń: – wyjaśnia znacze-	Uczeń: – zna daty: walk o	Uczeń: – zna daty: po-	Uczeń: – identyfikuje po-	Uczeń: – ocenia udział

hitlerowskiej	<ol style="list-style-type: none"> 2. Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii 3. Polacy podczas walk w Europie Zachodniej 4. Wojsko Polskie w ZSRS 	<p>nie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie</p> <p>– wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)</p>	<p>Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943)</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Andersa</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p>	<p>wstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga</p> <p>– opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej</p>	<p>stacie: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego</p> <p>– charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji</p>	<p>Polaków w walkach na frontach II wojny światowej</p>
7. Sprawa polska pod koniec wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polska lubelska 2. Jałta a sprawa polska 3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego 4. Tymczasowy Rząd Jedności 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN)</p> <p>– zna daty: ogło-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu</p> <p>– zna daty: powstania PPR (1942), konferencji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”)</p> <p>– zna daty: powołania KRN (31 XII</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postacie: Iwana Sielową, Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób decyzje</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej</p>

	Narodowej	<p>szenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945)</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce</p> <p>– omawia okoliczności i skutki powstania TRJN</p>	<p>w Teheranie (1943), konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945),</p> <p>– identyfikuje postaci: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Teheranie i w Jałcie dotyczące sprawy Polski</p> <p>– przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>– przedstawia metody działania polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie</p>	<p>1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945)</p> <p>– identyfikuje postaci: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil</p> <p>– podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS</p> <p>– opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>Wielkiej Trójki w Teheranie</p> <p>– omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego</p>	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II						
ROZDZIAŁ III: ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Powojenny	1. Skutki II wojny	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>podział świata</p>	<p>światowej</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Konferencja w Poczdamie 3. Procesy norymberskie 4. Powstanie ONZ 5. Plan Marshalla 6. Okupacja Niemiec 	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych</p> <p>– zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie</p> <p>– przedstawia cele ONZ</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, <i>Powszechna deklaracja praw człowieka</i>, strefa okupacyjna</p> <p>– zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia <i>Powszechnej deklaracji praw człowieka</i> (1948)</p> <p>– wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni</p> <p>– przedstawia bilans II wojny światowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja</p> <p>– zna daty: ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947)</p> <p>– identyfikuje postacie: Clementa Attlee, George’a Marshalla</p> <p>– wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla</p> <p>– przedstawia polityczne skutki II wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D</p> <p>– porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją</p>	<p>– ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO</p>
-----------------------	--	--	--	---	---	--

			<p>towej dotyczący strat ludności i zniszczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym – opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec 			
2. Początek zimnej wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekspansja komunizmu w Europie 2. Doktryna Trumana 3. Kryzys berliński 4. Powstanie NATO 5. Powstanie berlińskie 6. Powstanie dwóch państw niemieckich 7. Budowa muru berlińskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński – zna daty: proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), budowy muru berlińskiego (1961) – identyfikuje postać: Harry'ego Trumana – wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia, czym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO – zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949), powstania NATO (1949) – identyfikuje postać: Konrada Adenauera – wskazuje na ma- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie – zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946), powstania Bizonii (1947), powołania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953) – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia pro- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Waltera Ulbrichta – wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego – podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego – omawia różnice między państwami niemieckimi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej – ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec

		<p>była zimna wojna – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich</p>	<p>pie żelazną kurtynę – przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wyjaśnia, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie – wskazuje okoliczności powstania NATO – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego</p>	<p>ces powstania dwóch państw niemieckich</p>		
<p>TSW – Historia muru berlińskiego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: mur berliński – zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zbu-</p>	<p>Uczeń: – identyfikuje postać: Helmuta Kohla – wyjaśnia, jaką rolę w propagandzie komunistycznej odgrywał mur</p>	<p>Uczeń: – identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Ronalda Reagana</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Checkpoint Charlie – zna daty: śmierci pierwszej ofiary (VIII 1961) przy próbie przekro-</p>	<p>Uczeń: – ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy’ego i R. Reagana</p>

	4. Upadek muru	<p>zenia muru berlińskiego (XI 1989), zjednoczenia Niemiec (1990)</p> <p>– wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego</p> <p>– omawia okoliczności upadku muru berlińskiego</p>	<p>berliński</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego</p>		<p>zenia muru berlińskiego, wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961)</p> <p>– opisuje, jak budowano mur berliński</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób opinia międzynarodowa zareagowała na budowę muru berlińskiego</p>	
3. Za żelazną kurtyną	<ol style="list-style-type: none"> 1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Powstanie węgierskie 5. Polityka odprężenia 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie</p> <p>– zna datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956)</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki po-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski</p> <p>– zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956)</p> <p>– identyfikuje postać: Nikity</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG)</p> <p>– zna daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform</p> <p>– zna daty: powstania Kominformu (IX 1947),</p> <p>– identyfikuje postać: Andrieja Żdanowa</p> <p>– charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II</p>	<p>Uczeń:</p> <p>-</p>

		wstania węgierskiego w 1956 r.	<p>Chruszczowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej – omawia przejawy odwilży w ZSRS – przedstawia najważniejsze tezy referatu N. <p>Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego – wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya – wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r. 	wojny światowej i po śmierci Stalina	
4. Daleki Wschód po II wojnie światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: wojny w Korei (1950–1953) – wskazuje na ma- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia (hunwejbini), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia następstwa procesu dekolonizacji

	<p>3. Wojna koreańska</p> <p>4. Klęska Francji w Indochinach</p>	<p>pie Koreę, Wietnam i Chiny</p> <p>– wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu</p> <p>– omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny</p>	<p>– zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–1968)</p> <p>– identyfikuje postaci: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina</p> <p>– omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach</p>	<p>– zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), bitwy pod Dien Bien Phu (1954)</p> <p>– identyfikuje postaci: Czang Kajszeka, Douglasa MacArthura</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej</p> <p>– opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga</p> <p>– opisuje proces dekolonizacji Indochin</p>	<p><i>Czerwona księżeczka</i></p> <p>– zna daty: rozejmu w Panmun-dżonie (1953)</p> <p>– opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki</p> <p>– przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei</p>	
<p>5. Rozpad systemu kolonialnego</p>	<p>1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego</p> <p>2. Powstanie Indii i Pakistanu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: metoda tzw. biernego oporu, Rok</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: wojny w Algierii (1954–1962), wojny w Biafrze (1967)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze pro-</p>

	<p>3. Konflikt indyjsko-pakistański</p> <p>4. Upadek kolonializmu w Afryce</p> <p>5. Kraje Trzeciego Świata</p>	<p>– wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego</p>	<p>Afryki</p> <p>– zna datę: Roku Afryki (1960)</p> <p>– identyfikuje postać: Mahatmy Gandhiego</p> <p>– przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach</p> <p>– charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości</p>	<p>Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych, neokolonializm</p> <p>– zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955)</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy</p> <p>– podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego</p>	<p>– identyfikuje postać: Charles’a de Gaulle’a</p> <p>– charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r.</p>	<p>cesu dekolonizacji</p> <p>– ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii</p>
<p>6. Konflikt na Bliskim Wschodzie</p>	<p>1. Powstanie państwa Izrael</p> <p>2. Kryzys sueski</p> <p>3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur</p> <p>4. Konflikt palestyński pod koniec XX w.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński</p> <p>– omawia charakter konfliktu bliskowschodniego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza”</p> <p>– zna daty: wydania deklaracji Bal-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium</p> <p>– zna daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim</p>

	<p>5. Rewolucja islamska w Iranie</p> <p>6. I wojna w Zatoce Perskiej</p>		<p>– zna daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)</p> <p>– identyfikuje postaci: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata</p> <p>– wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich</p> <p>– omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej</p>	<p>foura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993)</p> <p>– identyfikuje postaci: Ruhollaha Chomeiniego, Saddama Husajna</p> <p>– omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie</p>	<p>nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972)</p> <p>– identyfikuje postaci: Gamala Abdela Nasera, Menachema Begin</p> <p>– charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego</p>	
7. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	1. Rywalizacja Wschód–Zachód	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „go-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– omawia wpływy ZSRS na świecie i</p>

	<p>2. Kryzys kubański</p> <p>3. Wojna w Wietnamie</p> <p>4. Rządy Breżniewa</p> <p>5. Praska wiosna</p>	<p>praska wiosna, wyścig zbrojeń</p> <p>– zna datę: praskiej wiosny (1968)</p> <p>– identyfikuje postać: Fidela Castro</p> <p>– omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu</p>	<p>kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie</p> <p>– zna daty: desantu w Zatoce Świń (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968)</p> <p>– identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Johna F. Kennedy’ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki</p>	<p>Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy</p> <p>– zna daty: przejęcia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979),</p> <p>– identyfikuje postać Dwighta Eisenhowera</p> <p>– omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.</p> <p>– przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży</p>	<p>„ręka linia” między Moskwą i Waszyngtonem</p> <p>– zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), wystąpienia pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969),</p> <p>– identyfikuje postacie: Pol Pot, Jurija Gagarina, Neila Armstronga</p>	<p>ocenia ich polityczne konsekwencje</p>
--	---	--	--	---	---	---

			amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji			
8. Droga ku wspólnej Europie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demokracja Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Od EWG do Unii Europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – identyfikuje postać: Roberta Schumana – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG – podaje przyczyny integracji europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maasticht – zna daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Rada Europejska – zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967) – wskazuje na mapie etapy rozszerzenia EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokrację państw Europy Zachodniej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – zna daty: rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975) – identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej

		skiej	<p>w Maastricht (1992)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego – wskazuje na mapie państwa należące do UE – wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej 	<p>demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej</p>	
<p>9. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studentów 4. Ruchy feministyczne 5. Terroryzm polityczny 6. Walka z segregacją 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa – zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja seksualna, kontrkultura, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny – zna daty: buntów studenckich we Francji (1968), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady – identyfikuje postaci: Adreasa Baadera, Alda Moro – podaje przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II

	<p>gacją rasową</p> <p>7. Sobór Watykański II</p>		<p>segregacji rasowej w USA (1964)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II 	<p>festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – opisuje walkę o równouprawnienie w USA 	<p>wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego 	
<p>POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III</p>						

ROZDZIAŁ IV: POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

<p>1. Początki władzy komunistów w Polsce</p>	<p>1. Nowa Polska 2. Przesiedlenia ludności 3. Postawy polskiego społeczeństwa 4. Referendum ludowe 5. Sfałszowane wybory</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, referendum ludowe – zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947) – identyfikuje postaci: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa – zna daty: pogromu kieleckiego (1946), akcji „Wisła” (1947) – identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza – wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r. – przedstawia</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna – zna daty: polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII 1945), uchwały „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970) – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej</p>	<p>Uczeń: – identyfikuje postaci: Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda – przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce – przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne</p>	<p>Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu</p>
---	---	---	---	---	---	--

			<p>przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła” – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS 		
TSW – Jak Polacy zajmowali Ziemię Odzyskaną?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przejmowanie kontroli 2. Napływ osadników 3. Zagospodarowywanie Ziemi Odzyskanych 4. <i>Sami swoi</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ziemia Odzyskana – zna datę: początku napływu osadników na Ziemię Odzyskaną (1945) – wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: szambrownictwo – zna datę: akcji „Wisła” (1947) – omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemią Odzyskaną przez Polaków – omawia przyczy- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych – zna datę: utworzenia dywizji rolniczo-gospodarczej do przejmowania Ziemi Odzyskanych (1945) – identyfikuje po- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Augusta Hlonda – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziemi Odzyskanych z Polską – wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziemi Odzyskanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziemi Odzyskanych

		Odzyskanych	ny napływu osadników na Ziemię Odzyskaną – przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych	stać: Władysława Gomułki – wyjaśnia, w jaki sposób propaganda komunistyczna upowszechniała ideę Ziemi Odzyskanych – wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemię Odzyskaną	i ich mieszkańców	
2. Opór społeczny wobec komunizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek terroru 2. Podziemie antykomunistyczne 3. Represje komunistyczne 4. Jak ujawniano kulisy bezpieki? 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci) – identyfikuje postaci: Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN) – zna daty: powołania WiN (IX 1945), wykonania wyroków śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa – zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu ps. Łupaszka (1948), ucieczki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe – zna daty: powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłosni polskiej (1951), procesu IV Zarządu Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych

			<p>ps. Inka (1948) i Emila Fieldorfie ps. Nil (1953)</p> <p>– identyfikuje postaci: Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego</p> <p>– wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego</p> <p>– przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego</p>	<p>Józefa Światły na Zachód (1953), rozbicia ostatniego zgrupowania podziemia antykomunistycznego (1963)</p> <p>– identyfikuje postaci: Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Józefa Światły</p> <p>– omawia sposób funkcjonowania aparatu terroru</p> <p>– wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników</p>	<p>IV Zarządu Głównego WiN (1951)</p> <p>– identyfikuje postaci: Mariana Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa Franczaka ps. Lalek</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa</p>	
3. Powojenna odbudowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu</p> <p>– zna datę: wyda-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, plan trzyletni</p> <p>– zna daty: ustawy o nacjonalizacji (I</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: UNRRA, Centralny Urząd Planowania</p> <p>– przedstawia proces zagospodaro-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych</p> <p>– zna datę: powołania Ministerstwa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej</p>

	<p>przemysłu i handlu</p> <p>5. Plan trzyletni</p>	<p>nia dekretu o reformie rolnej (IX 1944)</p> <p>– omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu</p>	<p>1946), tzw. bitwy o handel (1947), planu trzyletniego (1947–1949)</p> <p>– przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce</p> <p>– opisuje zniszczenia wojenne Polski</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki</p> <p>– podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji</p>	<p>wywania Ziem Odzyskanych</p> <p>– przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce</p> <p>– określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu</p>	<p>Ziem Odzyskanych (1945)</p> <p>– wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemie Odzyskane</p> <p>– omawia przebieg odbudowy Warszawy</p>	
<p>4. Polska w czasach stalinizmu</p>	<p>1. Powstanie PZPR</p> <p>2. Przemiany gospodarczo-społeczne</p> <p>3. Próba kolektywizacji</p> <p>4. Stalinizm w Polsce</p> <p>5. Socrealizm</p> <p>6. Konstytucja</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p> <p>Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL)</p> <p>– zna datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p> <p>system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm</p> <p>– zna daty: po-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p> <p>odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, Państwowe Gospodarstwa Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950)</p> <p>– identyfikuje postaci: Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarka</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50.</p> <p>– ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu</p>

	<p>stalinowska z 1952 roku</p> <p>7. Walka z Kościołem katolickim</p>	<p>– identyfikuje postaci: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta</p> <p>– podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim</p>	<p>wstania PZPR (XII 1948), planu sześcioletniego (1950–1955)</p> <p>– identyfikuje postać: Stefana Wyszyńskiego</p> <p>– podaje założenia planu sześcioletniego</p> <p>– omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce</p> <p>– wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej</p> <p>– przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r.</p> <p>– przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich</p>	<p>(ZMP)</p> <p>– zna datę: internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956)</p> <p>– identyfikuje postaci: Jakuba Bermana, Hilarego Minca</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania PZPR</p> <p>– przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego</p> <p>– wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski</p> <p>– omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie</p> <p>– opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła</p>	
5. Polski Październik	<p>1. PRL po śmierci Stalina</p> <p>2. Spory wewnętrzne w PZPR</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: październik Czerwiec</p> <p>– zna datę: pol-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „polska droga do socjalizmu”, Służ-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natiołńczycy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Spraw</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec</p>

	<p>3. Poznański Czerwiec</p> <p>4. Początki rządów Gomułki</p>	<p>skiego Października (X 1956)</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Gomułki</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p>	<p>ba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa</p> <p>– zna daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956), wyboru W. Gomułki na I sekretarza KC PZPR (X 1956),</p> <p>– identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza</p> <p>– omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce</p> <p>– przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p> <p>– prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy</p> <p>– charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w Pol-</p>	<p>– zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957)</p> <p>– identyfikuje postać: Edwarda Ochaba</p> <p>– wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR</p> <p>– omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy</p>	<p>Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu”</p> <p>– identyfikuje postacie: Adama Ważyka, Romana Strzałkowskiego</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób <i>Poemat dla dorosłych</i> i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedlały nastroje niezadowolenia społecznego w latach 50. XX w.</p> <p>– prezentuje poglądy natolińców i puławian</p>	<p>wydarzeń poznańskich</p>
--	--	--	---	---	--	-----------------------------

			sce w kontekście ograniczenia wolności słowa			
6. PRL w latach 1956–1970	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała stabilizacja 2. Spór z Kościołem 3. Początek opozycji 4. Marzec 1968 r. 5. Grudzień 1970 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70 – zna daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: mała stabilizacja – zna daty: układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970) – identyfikuje postacie: Willy'ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: peregrynacja, re-wizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i> – zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965), opublikowania <i>Listu 34</i> (1964), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970) – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera – charakteryzuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO) – identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa – omawia stosunek władz PRL do inteligencji – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antyse-mickiej w Polsce w 1968 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL

			– opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.	przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim – opisuje narodziny i działalność opozycji		
7. Polska w latach 70. XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Druga Polska” Edwarda Gierka 2. Rozwój na kredyt 3. Niepowodzenia gospodarcze 4. „Propaganda sukcesu” 5. Nowelizacja konstytucji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „druga Polska” – identyfikuje postać: Edwarda Gierka – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „propaganda sukcesu” – zna datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976) – omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Piotra Jaroszewicza – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia okres rządów Edwarda Gierka

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV						
ROZDZIAŁ V: UPADEK KOMUNIZMU						
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	1. Czerwiec 1976 roku 2. Powstanie opozycji 3. Rozwój opozycji 4. Papież w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Czerwiec '76 – zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978) – identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW) – zna daty: powstania KOR (IX 1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979) – identyfikuje postacie: Jacka Kurońa, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN) – zna daty: powstania ROPCiO (1977), utworzenia KPN (1979) – identyfikuje postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugru-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wolne Związki Zawodowe (WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP) – zna datę: założenia WZZ (1978) – identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wyszkowskiego, Bogdana Borusewicza – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	

				powania opozycyjne		
2. Powstanie „Solidarności”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strajki sierpniowe 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. I Zjazd NSZZ „Solidarność” 4. Na drodze do konfrontacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność” – zna datę: strajków sierpniowych (VIII 1980) – identyfikuje postać: Lecha Wałęsy – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe – zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – identyfikuje postacie: Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowały się do 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarność” – zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) porozumień szczebińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980) – identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: kryzys bydgoski – zna daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981) – identyfikuje postacie: Ryszarda Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r. 	

			konfrontacji siłowej z opozycją	„Solidarności”		
3. Stan wojenny i schyłek PRL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Świat wobec sytuacji w Polsce 3. Reakcja społeczeństwa 4. Opozycja antykomunistyczna poza „Solidarnością” 5. Ostatnie lata PRL 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: stan wojenny – zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983) – identyfikuje postaci: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie – zna daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983) – identyfikuje postać: Jerzego Popiełuszki – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – omawia okoliczności zniesienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) – zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – identyfikuje postaci: Grzegorza Przemyska, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: zamordowania G. Przemyska (1983) – identyfikuje postać: Kornela Morawieckiego – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego

			stanu wojennego w Polsce	w okresie stanu wojennego – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego		
TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Po co robić happeningi? 3. We Wrocławiu 4. Działalność po Okrągłym Stole 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Pomarańczowa Alternatywa – zna datę: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1988) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990) – identyfikuje postać: Waldemara Fydrycha – wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie – wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Krzysztofa Skiby – przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy – przedstawia stosunek Polaków do akcji podejmowanych przez działaczy Pomarańczowej Alternatywy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy – omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu
4. Rozpad bloku wschodniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys ZSRS i zmiana sytuacji międzynarodowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>perestrojka</i>, <i>Je-</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głasność</i>, <i>uskorie-</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mudżahedini</i>, <i>dzi-</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „imperium zła”, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmia-

	<p>2. Próby reform w ZSRS</p> <p>3. Jesień Ludów</p> <p>4. Rozpad ZSRS</p>	<p>sieć Ludów</p> <p>– identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa</p> <p>– przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego</p>	<p><i>nie</i>, aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP)</p> <p>– zna daty: obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991)</p> <p>– identyfikuje postacie: Václava Havla, Borysa Jelcyna</p> <p>– przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w.</p> <p>– wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne</p> <p>– wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS</p>	<p>had, efekt domina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77</p> <p>– zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejścia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990)</p> <p>– identyfikuje postać: Nicolae Ceaușescu</p> <p>– charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej</p> <p>– charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w pań-</p>	<p>pucz Janajewa</p> <p>– zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991)</p> <p>– identyfikuje postać: Giennadija Janajewa</p> <p>– wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego</p> <p>– wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS</p>	<p>nie układu sił w polityce międzynarodowej</p>
--	--	---	---	---	---	--

				stwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niezależnych państw w Europie		
5. Początek III Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza Okrągłego Stołu 2. Okrągły Stół 3. Wybory czerwcowe 4. Budowa III Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989) – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego – podaje posta- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja – zna daty: ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczypospolita Polska (29 XII 1989) – identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okolicz- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „gruba linia”/„gruba kreska” i problem z jego rozumieniem – zna datę: debaty Miodowicz–Wałęsa (XI 1988) – identyfikuje postacie: Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

			nowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych	ności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego		
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V						
ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE						
1. Europa po rozpadzie ZSRS	1. Europa na przełomie XX i XIX wieku 2. Rosja w nowej rzeczywistości 3. Wojna w Czechach 4. Wojna w Jugosławii	Uczeń: – zna datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999) – identyfikuje postać: Władimira Putina – wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugosławii (1991–1992) – identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna – charakteryzuje rząd W. Putina w Rosji – wymienia pro-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Euromajdan, rewolucja róż – zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż (2004), Euromajdanu (2013/2014) – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: oligarchia – zna daty: I wojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), wojny o Osetię Południową (2008) – identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa – charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu	Uczeń: – ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa

			<p>blemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie</p> <p>– prezentuje skutki rozpadu Jugosławii</p>	<p>Micheila Saakaszwiliego</p> <p>– omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii</p>		
<p>TSW – Terroryzm w walce o niepodległość</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pierwsze zamachy 2. Śmierć w teatrze 3. Atak na szkołę 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: terroryzm</p> <p>– wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: zamachu na szkołę w Biesłanie (2004)</p> <p>– wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników czeczeńskich</p> <p>– omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: zamachu w teatrze na Dubrowce (2002)</p> <p>– identyfikuje postać: Szamila Basajewa</p> <p>– opisuje przebieg zamachu na teatr na Dubrowce</p> <p>– przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Biesłanie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników czeczeńskich (1995)</p> <p>– identyfikuje postać: Wiktora Czernomyrdina</p> <p>– omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku</p> <p>– opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy bojowników czeczeńskich i postawę władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego</p>

<p>2. Konflikty na świecie po 1989 roku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konflikt palestyńsko-izraelski 5. Wojna z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Al-Kaida – zna datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001) – identyfikuje postać: George’a W. Busha – wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r. – przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska – zna datę: inwazji USA na Irak (2003) – identyfikuje postacie: Osamy bin Ladena, Saddama Husajna – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie – zna daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) – identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), wybuchu wojny domowej w Jemenu (2015) – identyfikuje postać: Baszara al-Asada – wyjaśnia, dla czego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem – wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia problem terroryzmu – ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata
<p>3. Polska w latach</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reformy go- 	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>

<p>90. XX wieku</p>	<p>spodarcze</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Koszty społeczne transformacji ustrojowej 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja</p> <p>– zna datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997)</p> <p>– identyfikuje postaci: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p> <p>– wymienia najważniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny</p> <p>– zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)</p> <p>– identyfikuje postaci: Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego</p> <p>– omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „wojna na górze”</p> <p>– zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grudniowej (XII 1989), reformy administracyjnej (1997)</p> <p>– identyfikuje postaci: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego</p> <p>– omawia koszty społeczne reform gospodarczych</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <p>– przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: popiwek</p> <p>– zna datę: rozwiązania PZPR (I 1990)</p>	<p>– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.</p>
---------------------	---	--	--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r. 			
4. Polska w NATO i EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka zagraniczna 2. Polska droga do UE 3. Polskie społeczeństwo wobec Unii 4. Polska w strukturach NATO 5. Polska w wojnie z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004) – identyfikuje postać: Aleksandra Kwaśniewskiego – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: referendum akcesyjne – zna daty: referendum akcesyjnego (VI 2003), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie (2002) i Iraku (2003) – identyfikuje postacie: Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE

		– wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO	– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO	Polski do Paktu Północnoatlantycznego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000) – identyfikuje postać: Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO		
5. Świat w erze globalizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa 4. Globalna wioska czy globalne miasto? 5. Współczesne migracje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: amerykanizacja, kultura masowa – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” – wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczy- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia 	ny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie		
6. Wyzwania współczesnego świata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy demograficzne 2. Nierówności społeczne 3. Przestępczość zorganizowana 4. Zagrożenie terrorystyczne 5. Zagrożenia ekologiczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Czarna Afryka, Europa, efekt cieplarniany – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicz- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto – zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), arabskiej wiosny (2010–2013) – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie

				nego naszej plane- ty		
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII						